Aan de raad van de gemeente Lingewaard

Onderwerp	Addendum nota Groenfonds Lingewaard
Portefeuillehouder	J.H.A.P. Sluiter
Zaaknummer collegevoorstel	ZS-235846

Beslispunten

Het addendum bij de nota Groenfonds Lingewaard vast te stellen.

Samenvatting

In 2015 stelde u de nota Groenfonds vast. Met de vaststelling van deze nota is het belang, de waarde en het behoud van openbaar groen onderstreept. Er vinden echter ook veel ontwikkelingen plaats. Lingewaard heeft een woningbouwopgave. Bij de ontwikkeling van nieuwe woningbouwlocaties is het van belang dat de groene inrichting een prominente plek krijgt in het ontwerpproces. Zeker gelet op de maatregelen in het kader van klimaatadaptatie.
Er zijn echter veel meer ontwerpeisen die tijdens het ontwerpproces een plek moeten krijgen. Om te voorkomen dat groen de ‘sluitpost’ wordt stellen we groene randvoorwaarden op. Deze randvoorwaarden leggen we vast in groennormen die in de vorm van een addendum gekoppeld worden aan de nota Groenfonds.
In het addendum worden kwantitatieve groennormen voor nieuwe woningbouwlocaties vastgelegd. Het gaat dan om projectmatige inbreiding-, uitbreiding en transformatielocaties woningbouw, waarbij sprake is van een openbare ruimte. Er zijn realistische en onderbouwde groennormen geformuleerd. Ook zijn er regels als niet of onvoldoende aan de groennormen kan worden voldaan.

Inleiding

In de nota Groenfonds wordt het belang van groen onderstreept. Actueel en aanvullend is de waarde van groen voor een klimaatbestendige en natuurinclusieve inrichting. Groen zorgt voor verkoeling door schaduw en verdamping. In een groene omgeving kan ook regenwater veel beter de bodem instromen waardoor wateroverlast en tegelijk verdroging van de bodem wordt voorkomen. Een natuurinclusieve inrichting draagt bij aan de biodiversiteit. Bij de ontwikkeling van woningbouwlocaties is het dan ook essentieel dat voldoende groen wordt aangelegd in de openbare ruimte.
Met dit addendum leggen we kwantitatieve groennormen voor nieuwe woningbouwlocaties vast. Het gaat dan expliciet om projectmatige inbreiding-, uitbreiding en transformatielocaties woningbouw. Ook moet daarbij sprake zijn van een openbare ruimte die na ontwikkeling overgedragen wordt aan de gemeente. Daarmee gelden deze groennormen niet voor particuliere woningbouwinitiatieven op particuliere percelen binnen de nota verruiming woonbeleid.
Er zijn realistische en onderbouwde groennormen geformuleerd en regels opgesteld als niet of onvoldoende aan die normen wordt voldaan. Als niet aan de groennormen voldaan kan worden zal de ontwikkelaar een financiële bijdrage in het Groenfonds moeten doen. Over de besteding van die bijdragen staan in dit addendum ook afspraken. Bijlage 2 van het addendum bevat een verdere onderbouwing over het toepassen van groennormen.

Wettelijk kader of beleidskader

Er is geen wettelijke grondslag voor dit voorstel. In het Structuurschema Groene Ruimte 2 (LNV, 2002) zijn wel beleidskaders omschreven. Er is geconstateerd dat de bestaande programma's voor het stedelijk groen niet voldoen. In het Structuurschema Groene Ruimte 2 staan zowel kwantitatieve als kwalitatieve tekorten

omschreven. Daarnaast moet de bereikbaarheid van het stedelijk groen worden verbeterd. Groen in en om de stad (GIOS) is een programma van LNV dat er op gericht is om de bestaande en toekomstige tekorten op te heffen. Het groen moet binnen het bestaand bebouwd gebied worden gerealiseerd.

Wat willen we bereiken (beoogd effect)

De aanleg van voldoende openbaar toegankelijk groen borgen, ook wanneer het binnen de ontwikkelingslocatie niet mogelijk is. Daarmee zetten we belangrijke stappen naar een toekomstbestendig leefklimaat voor onze inwoner.

Argumenten en alternatieven

1.1 Daarmee borgen we een groene, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving

Openbaar groen heeft, zo blijkt uit vele onderzoeken, ook economische en sociaal-maatschappelijke meerwaarde. Een groene wijk, dorp of stad ziet er aantrekkelijk uit en draagt bij aan hoge leefbaarheid van de woonomgeving. Openbaar groen is ook van belang voor de aanpak van fijnstofproblematiek, voor het reguleren van warmte en water en als katalysator voor geestelijke- en fysieke gezondheid. Parken stimuleren beweging en mensen voelen zich prettig in een park, wat stress kan verminderen. Een aantrekkelijke groene omgeving beïnvloedt ook de kwaliteit van de woonomgeving (en vaak ook de huizenprijzen).

1.2 Daarmee benadrukken wij het belang van groene leefomgeving

De gemeente Lingewaard wil een groene gemeente zijn en blijven. Onze groene ruimte staat echter continu onder druk. Door het stellen van groennormen borgen wij voor nu en in de toekomst het groene karakter van onze kernen.

1.3 Daarmee spelen we in op klimaatveranderingen en biodiversiteit

Openbaar groen wordt om verschillende redenen gewaardeerd. Het werd vroeger enkel gezien als een aantrekkelijk decor voor een dorp of de stad, maar sinds de jaren 90 wijst onderzoek uit dat stadsgroen belangrijke ecosysteemdiensten levert. Openbaar groen biedt leefruimte voor flora en fauna en zorgt voor water- en temperatuurregulatie. Met het veranderende klimaat zijn dit factoren die een steeds omvangrijkere rol krijgen om een wijk, dorp of stad leefbaar te houden.

Kanttekeningen

1.1 Groennormen kunnen voor belemmeringen zorgen

Bij het ontwikkelen van een nieuwe woningbouwlocatie dienen veel functies een plek te krijgen. In de schaarse openbare ruimte is openbaar groen vaak de sluitpost. Door het stellen van groennormen zal de groencomponent een belangrijkere rol gaan spelen. Het opeisen van groene ruimte zal in sommige gevallen ook voor belemmeringen of conflicten zorgen met andere functies. Als blijkt dat er niet aan de groennormen kan worden voldaan, kan dat worden afgekocht door een storting in het Groenfonds. De gemeente zorgt dan voor groencompensatie in de directe omgeving van de ontwikkellocatie.
In een bijzonder situatie kan worden afgeweken van dit beleid. Het college zal een eventuele afwijking van het beleid in het ruimtelijk besluit toelichten aan uw gemeenteraad.

1.2 Ontwikkelingen kunnen hierdoor duurder uitvallen

De aanleg van groen is een investering in de toekomst. De waarde van het groen ‘groeit’ met de tijd. In eerste instantie kan het opeisen van groene ruimte de ontwikkeling van projecten enigszins duurder maken. Naast de investering in de aanleg van het groen is er ook de beperking in de ruimte voor andere ontwikkelingen zoals meer woningen. Dit kan projecten voor ontwikkelaars minder interessant maken. In een bijzonder situatie kan worden afgeweken van dit beleid. Het college zal dit dan in het ruimtelijk besluit toelichten aan uw gemeenteraad.
Een groene woonwijk heeft echter ook een positieve invloed op de woningen en woningprijzen, voor nu maar vooral ook in de toekomst.

1.3 Het addendum geldt niet voor lopende initiatieven

Het addendum treedt in werking na vaststelling door de gemeenteraad en geldt alleen voor nieuwe initiateven die daarna worden aangemeld. Hierdoor kunnen de nieuwe toekomstbestendige groennormen niet meer worden toegepast op de lopende initiatieven. Toch is in de aanloop naar het addendum al wel zo veel mogelijk geanticipeerd op de komst van deze nieuwe groennormen en zijn deze daar waar mogelijk en relevant, ingebracht tijdens de planvorming.

Wat mag het kosten? (budget)

Aan de vaststelling van deze groennormen zijn geen investeringen verbonden. Het voorstel levert ook geen directe ‘inkomsten’. Toch zijn er veel positieve effecten welke uiteindelijk ook een financieel gewin opleveren. Positieve effecten zijn o.a. de economische waarde van een gebied, klimaatadaptatie en een betere gezondheid en meer welzijn voor onze inwoners.

Communicatie en participatie

Het feit dat de gemeente Lingewaard groennormen opstelt is vanuit een maatschappelijk belang om vitale duurzame woonbuurten te ontwikkelen. Hiermee maken we richting ontwikkelaars duidelijk waar we als gemeente voor staan. Ontwikkelaar zullen bij de ontwikkeling van om inbreiding-, uitbreiding en transformatielocaties woningbouw rekening moeten houden met onze groennormen. Het is echter ook belangrijk signaal naar onze inwoners en een belangrijke stap richting een groene, klimaatadaptief en gezond leefklimaat in de gemeente Lingewaard. Deze informatie delen we met onze inwoners via de bekende kanalen.

Wat gaan we daarvoor doen (voortgang)

Dit addendum treed in werking, de dag na vaststelling ervan door de gemeenteraad van Lingewaard. Het addendum is van toepassing op woningbouwinitiatieven die na de vaststellingen van dit addendum worden aangemeld. Afspraken, uitgangspunten en richtlijnen van lopende initiatieven blijven gehandhaafd. Betrokken worden hierover geïnformeerd en het addendum wordt binnen de organisatie geïmplementeerd.

Duurzaamheid

Een groene openbare ruimte heeft een positieve invloed op meerdere gebieden:

- De economische waarde van het gebied
- Vergroting van de biodiversiteit
- Bijdrage aan klimaatadaptatie
- Betere gezondheid en meer welzijn voor onze inwoners

Groene steden, dorpen en wijken zorgen voor een duurzame en gezonde leefomgeving. Voor nu en in de toekomst.

Bijlagen

1. 235846 Bijlage 1 - Addendum
2. 235846 Bijlage 2 - Bijlage addendum
3. 235846 Bijlage 3 - Processchema
4. 235846 Bijlage 4 - Raadsbesluit

Bemmel, 23 februari 2021

burgemeester en wethouders van de gemeente Lingewaard,

de secretaris,	de burgemeester,
drs. I.P. van der Valk	dr. P.T.A.M. Kalfs